

مجازات‌ها در حقوق جزائی فرانسه

(قانون اصول معاکات جزائی ماده ۳۶۵ قسمت دو) قاعده مزبور نه فقط در صورتی قابل اجراست که جرم‌های مختلف در يك تعقیب مطرح باشد بلکه وقتیکه تعقیبات متمایزی هم در جریان باشد بلزهم اجرا میگردد

مقررات ماده ۳۶۵ قسمت دوم مانع نیست از اینکه جنایت یا جنحه که قبل از صدور حکم محکومیت واقع شده و مجازات آن مساوی یا کمتر از آن محکومیت است تعقیب شده و حتی منجر بصدور حکم محکومیت گردد تنها اثر این ماده این است که مجازات جدید بامجازات دیگر لدی‌الاقضا مزوج میگردد.

۶ - تعیین مجازات اشد - برای تشخیص این که کدام مجازات شدیدتر است بایستی تابع شدت وضع مجازات هائی بود که قانون مجازات عمومی تعیین نموده است: اولاً مجازات‌های جنائی نفساً شدیدتر از مجازات‌های جنحه است ثانیاً بین مجازات‌هاییکه از يك سنخ میباشند مجازات شدیدتر مجازاتی است که درجه آن زیادتر باشد که در ماده ۵ و ۸ برای مجازات‌های جنائی و ماده ۹ برای مجازات‌های جنحه مقرر شده است.

بنابراین مجازات حبس تأدیبی حتی اگر ده سال هم باشد ضعیف تر از پنج سال حبس با کار اجباری است و جریمه نقدی هر مقدار که باشد خفیف تر از حبس تأدیبی است اگر چه مدت حبس هم کوتاه باشد.

وقتیکه مجازات‌ها از يك سنخ باشند شدیدتر است که میزانش زیادتر است - صرف نظر از مجازات‌های مالی یا فرعی وقتیکه حداکثر مجازات بدنی در دو ماده یکی باشد

راجع به جرم‌های جنحه قانون مجازات عمومی تمیزه، قائل نشده خواه عمل سیاسی باشد یا جرم عادی همیشه مجازات جنحه یا حبس تأدیبی است و یا جریمه نقدی مهرباناً محکومین به حبس تأدیبی برای جرائم سیاسی و رژیم مخصوصی دارند که بعداً شرح داده خواهد شد.

۴ - مجازات‌های دائمی و مجازات‌های موقتی - مجازات‌های دائمی عبارتند از:

- ۱ - اعدام.
 - ۲ - حبس مؤبد با اعمال شاقه.
 - ۳ - حبس در قلاع مستحکمه.
 - ۴ - تبعید عادی.
 - ۵ - حبس دائم تکرار کنندگان جرم در مستملکه
 - ۶ - عدم اهلیت برای همه کردن و متعب واقع شدن
 - ۷ - محرومیت از حقوق اجتماعی.
 - ۸ - ممنوعیت قانونی که فرع مجازات مؤبد است.
 - ۹ - محرومیت از بعضی از حقوق مدنی و خانوادگی
- در مواردیکه مواد ۱۷۱ و ۱۷۵ قانون مجازات تصریح کرده است - تمام مجازات‌های دیگر موقتی هستند.

قسمت دوم

عدم اجتماع مجازات‌ها *Mon cumul des peines*

۱ - قاعده

فورمول قاعده - نتایج حاصله از آن - در صورت بودن چندین جنایت یا جنحه مجازات شدیدتر اعمال میگردد

بایستی دید حد اقل آن مجازاتها چقدر است و از روی میزان آن قیاس کرد اگر حد اکثر و حد اقل حبس یکی باشد در این صورت بایستی جریمه نقدی که میزانش زیادتر است ملحوظ نظر قرار داد.

ولی اگر دو جرم جنبه مجازاتش حبس و جریمه نقدی باشد اگر متهم را قاضی به حبس محکوم نماید بایستی مجازات نقدی که میزانش زیادتر است درباره متهم منظور نماید

۲ - مجازاتهاییکه درباره آنها قاعده فوق اعمال میگردد

۷ - قاعده عمومی - منعی که ماده ۳۶۵ قانون

اصول مجازات جزائی قید مینماید درباره تمام مجازاتها اعمال میگردد مثلاً اگر مجازات حبس یا جریمه نقدی با تعلیق صادر شده باشد و اگر حکم صادره تعلیقی در موقعی که جرم دیگری بعداً تعقیب میشود قطعی نشده باشد قاعده فوق اعمال میگردد ولی بعداً خواهیم دید که بعضی اشکالات در باب جریمه های نقدی و مجازات های فرعی و تکمیلی موجود است.

۸ - غرامت - قاعده عدم اجتماع مجازاتها بغرامت و

جریمه نقدی نیز تعلق میگردد ولی بشرط این که غرامت صفت مجازات داشته باشد بنابراین مربوط به جریمه های مالی نمیشود مثلاً جریمه های راجع به مالیات های غیر مستقیم و کمرکات رویه قضائی چنین مقرر داشته که دامنه استثناء مزبور بایستی توسعه پیدا کرده و تمام مواردیکه جریمه صریحاً جزائی نیست بلکه دارای جنبه مخاطبی است و بیشتر میتوان گفت صورت تأمین خسارت حقوقی را داراست اطلاق شود لذا جریمه های مقرر در باب جنکلات و صید ماهی شامل این معنی است و داخل در استثنای است.

۹ - مجازاتهای تکمیلی و فرعی - وقتیکه مجازات

اصلی بعلمت اعمال ماده ۳۶۵ قانون اصول مجازات جزائی از بین رفت بالملازمه مجازات فرعی که بستگی با آن دارد از بین میرود آیا این مسئله در خصوص مجازاتهای تکمیلی نیز

جاری و ساری است ؟

رویه قضائی چنین مقرر داشته است که قاعده عدم اجتماع مجازاتها در خصوص مجازاتهای تکمیلی اجرا نمی شود ولی حالیه قاعده مزبور با شرایطی موجود است دیوانعالی تمیز تصمیم گرفته است که قاعده عدم اجتماع مجازاتها نه فقط در موضوع مجازاتهای اصلی اعمال میگردد بلکه در باب مجازات های فرعی و تکمیلی نیز جاری میشود. اگر چندین قضیه در یک تعقیب قابل این باشد که مجازات منع اقامت در محل معینی مقرر شود

مجازات تکمیلی مزبور را بیش از یک مرتبه نمیتوان

مقرر داشت و مدت معینه هم بایستی از حداکثر تجاوز نماید چیزی که دیوانعالی تمیز قائل به آن نیست این است که وقتی رائی قوت شیشی محکوم بها پیدا کرده است و مجازات تکمیلی را دربر دارد قاضی که راجع به تعقیب جدید رأی میدهد نمیتواند مجدداً همان مجازات تکمیلی را مقرر دارد حال اگر یک مجازات اصلی که مجازات تکمیلی را دربر دارد بواسطه برقرار شدن مجازات اصلی دیگری از بین برود با وجود این موضوع مجازات تکمیلی بایستی درباره مجرم برقرار شود زیرا که از طرفی مجازات های تکمیلی بیشتر به جرم ارتباط دارد تا به مجازات و از طرف دیگر مجازات تکمیلی از نقطه نظر طبیعت جرم تعیین میگردد بنابراین اگر غیر از این ترتیب عمل شود خلاف منظور مقنن است زیرا مجرم بعلمت این که جرم شدیدتری مرتکب شده است از مجازات تکمیلی معاف میشود و بهمین نحو با وجود اجرای ماده ۳۶۵ بایستی لای الاقضا ضبط اموال منع اقامت در محل عدم اهلیت در بهره مند شدن از حقوقیکه در ماده ۴۲ قانون مجازات عمومی یا ماده ۳ قانون ۲۳ ژانویه ۱۸۷۳ مقرر است بسته شدن مغازه مشروب فروشی بعلمت فروش مشروبات ممنوع و غیره نیز در حکم تصریح گردد.

ش. امیراعلامی